

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU

KARAR

Toplantı Tarih ve no: 27.05.2021 - 371
Karar Tarih ve no : 27.05.2021 - 9645

Toplantı Yeri
ESKİŞEHİR

Afyonkarahisar İli, Bayat İlçesi, Derbent Köyü yakınlarında Müze Müdürlüğü uzmanlarınca yapılan inceleme çalışmaları sırasında arkeolojik nitelikli alanların tespit edildiğinin bildirildiği Afyonkarahisar İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü'nün 09.03.2021 tarih, 1199605 sayılı yazısı doğrultusunda Kurul Müdürlüğü uzmanlarınca yapılan arazi incelemelerinde tespit edilen Derbentleri Frig Kutsal Alanı ve Roma Bizans Arkeolojik Yerleşiminin 2863 sayılı Kanun kapsamında tescili ve I. (Bir) Derece Arkeolojik Sit sınırlarına ilişkin hazırlanan bilgi ve belgelerin değerlendirilmesinin istendiği 23.03.2021 tarih, 674952 sayılı Kurul Müdürlüğü uzman raporu, konuyla ilgili faaliyeti etkilenen kurum görüşlerinin ve sit sınırlarının aktarıldığı kadastral krokinin iletilmesinin istendiği Kurul Müdürlüğü'nün 24.03.2021 tarih, 1251854 sayılı yazısı, kurum görüşlerinin iletildiği yazılar, sit sınırlarının işaretlendiği kadastral krokinin iletildiği Afyonkarahisar Kadastro Müdürlüğü'nün 29.03.2021 tarih, 953556 sayılı yazısı, 25.05.2021 tarih, 762609 sayılı dosya inceleme raporu okundu, tescil fişi, koordinatlı sit sınırları krokisi, fotoğrafları ve dosyası incelendi, yapılan görüşmeler sonucunda;

Afyonkarahisar İli, Bayat İlçesi, Derbent Köyü'nde Kurul Müdürlüğü uzmanlarınca tespit edilen Derbentleri Frig Kutsal Alanı ve Roma Bizans Arkeolojik Yerleşiminin 2863 sayılı Kanun kapsamında I. (Bir) Derece Arkeolojik Sit olarak tesciline; hazırlanan tescil fişi, koordinatlı sit sınırları krokisi ve koordinatların aktarıldığı kadastral sit sınırı krokisinin uygun olduğuna, söz konusu alanda Kültür Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu'nun Arkeolojik Sitler, Koruma ve Kullanma Koşullarına ilişkin 05.11.1999 tarih, 658 sayılı İlke Kararı'nda yer alan I. (Bir) Derece Arkeolojik Sitlerle ilgili hükümlerin geçerli olduğuna ve bu hükümlerin geçiş dönemi koruma esasları ve kullanma koşulları olarak belirlenmesine; alanda mevcut kaya mekanlarında yazılmış yazıların ve tahribatların giderilmesi konusunda Müze Müdürlüğü uzmanlarınca hazırlanacak uygulama önerilerinin ivedilikle Kurulumuza iletilmesine; Sit sınırları içerisinde khamosorion tipi mezarların bulunduğu kaya kütesinin dibinde açılan eski tarihli kaçak kazı çukurunun ivedilikle Valiliğince Müze Müdürlüğü uzmanları denetiminde kapatılmasına, uygulama sonrası rapor ve fotoğrafların Kurul Müdürlüğüne iletilmesine, sit sınırları içerisinde Kurulumuzdan izinsiz herhangi bir fiziki ve inşai müdahalede bulunulmamasına ve alanda tahribata karşı gerekli güvenlik önlemleri ve kontrollerin artırılması konusunda ilgili kurumların uyarılmasına karar verildi.

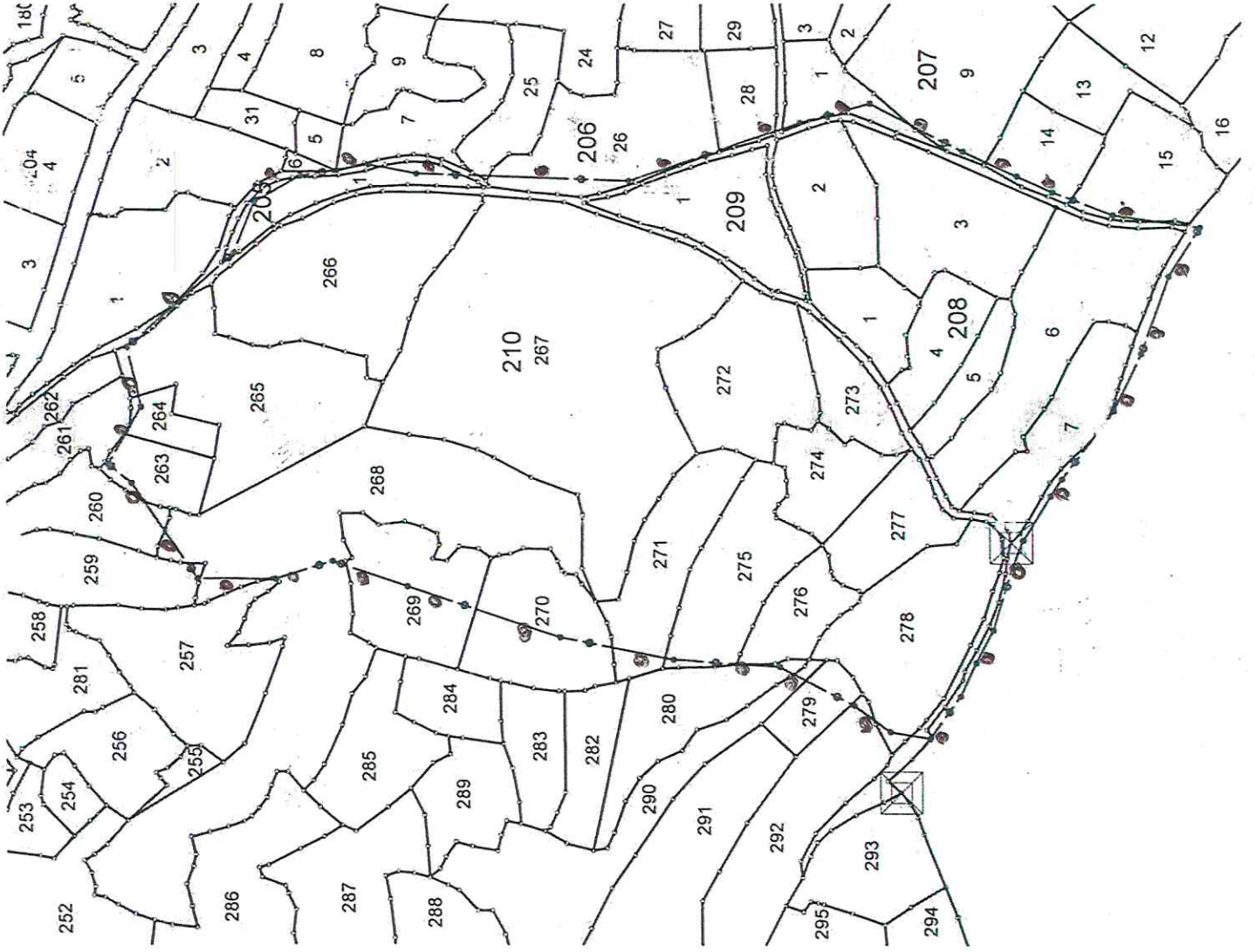
AFYONKARAHISAR İLİ BAYAT İLÇESİ
DERBENT KÖYÜ
DERBENTİNLERİ FRİG KUTSAL ALANI VE
ROMA-BİZANS YERLEŞİMİ
I. (BİR) DERECE ARKEOLOJİK SİTİ

..... I. (Bir) Derece Arkeolojik Sit Sınırı

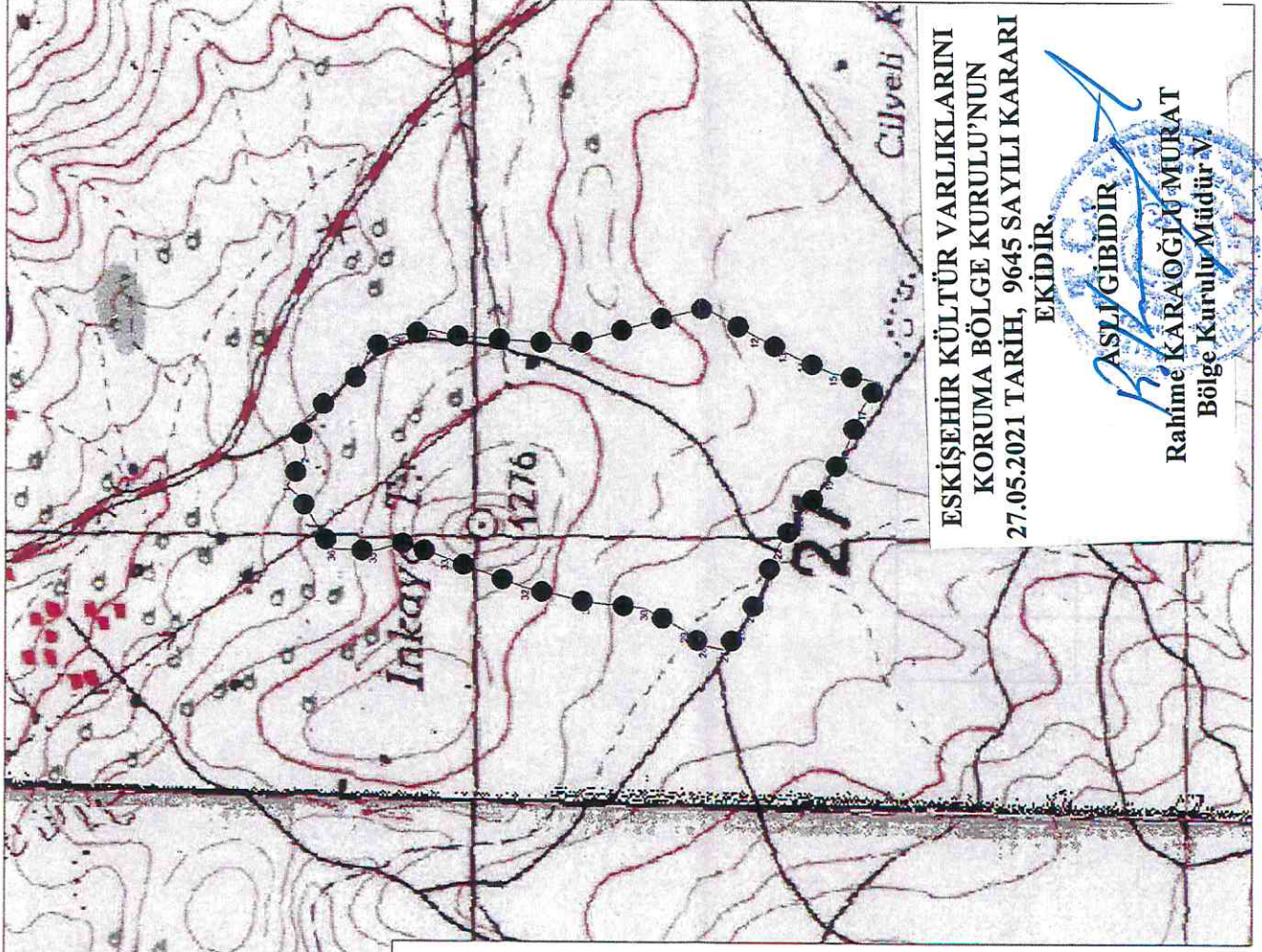
ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU'NUN
27.05.2021 TARİH, 9645 SAYILI KARARI
EKİDİR.

Rahime Karaoğlu Murat
Rahime KARAOĞLU MURAT
Kad. Ark.

KOORDINATLI ARKEOLOJİK SİT SINIRI KROKİSİ

ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU'NUN
27.05.2021 TARİH, 9645 SAYILI KARARI
EKİDİR.

ASLI GİBİDİR
Rahime KARAOĞLU MURAT
Bölge Kurulu Müdürü

ED50-3° DOM30

Nokta No	Y	X
1	587166.559	4310570.512
2	587210.267	4310546.629
3	587256.460	4310556.491
4	587327.928	4310477.290
5	587366.836	4310461.234
6	587386.957	4310426.287
7	587395.921	4310374.359
8	587388.734	4310338.188
9	587393.135	4310177.823
10	587427.712	4310045.937
11	587442.361	4309992.162
12	587405.639	4309921.262
13	587386.501	4309880.655
14	587374.316	4309854.014
15	587356.762	4309808.471
16	587347.371	4309743.258
17	587309.754	4309766.654
18	587251.008	4309787.455
19	587207.126	4309808.400
20	587154.521	4309847.848
21	587141.525	4309856.256
22	587107.585	4309876.941
23	587086.804	4309884.892
24	587039.272	4309899.619
25	587014.661	4309912.663
26	586989.406	4309924.617
27	586957.052	4309947.804
28	586962.225	4309978.356
29	586982.430	4310006.227
30	587011.977	4310063.121
31	587017.586	4310145.215
32	587034.389	4310231.785
33	587072.900	4310346.692
34	587092.034	4310403.451
35	587078.720	4310446.937
36	587079.077	4310505.321
37	587152.045	4310553.654

ED50-6° DOM33

Nokta No	Y	X
1	327057.058	4310258.111
2	327099.952	4310232.806
3	327146.437	4310241.141
4	327215.253	4310159.643
5	327253.607	4310142.317
6	327272.565	4310106.732
7	327279.816	4310054.544
8	327271.443	4310018.634
9	327260.574	4309858.559
10	327300.783	4309725.296
11	327313.654	4309671.075
12	327274.624	4309601.430
13	327254.163	4309561.479
14	327241.110	4309535.257
15	327222.070	4309490.322
16	327210.541	4309425.461
17	327173.719	4309450.079
18	327115.696	4309472.798
19	327072.532	4309495.172
20	327021.259	4309536.323
21	327008.549	4309545.153
22	326975.311	4309566.941
23	326954.806	4309575.570
24	326907.790	4309591.851
25	326883.624	4309605.695
26	326858.779	4309618.472
27	326827.209	4309642.707
28	326833.383	4309673.069
29	326854.492	4309700.257
30	326885.891	4309756.142
31	326894.196	4309837.996
32	326891.835	4309923.957
33	326956.100	4310037.520
34	326977.088	4310093.611
35	326965.213	4310137.507
36	326967.490	4310195.840
37	327041.999	4310241.741

I.(Bir) Derece Sit Sınırı
Koordinat Listesi

İl	: Afyonkarahisar
İlçe	: Bayat
Köy	: Derbent Köyü
Pafta	: K26-A1 / K25-B2
Adı	: Derbentli Frig Kutsal Alanı ve Roma-Bizans Yerleşimi
Tür/Derece	: I.(Bir) Der. Arkeolojik Sit
Ölçek	: 1/Kroki
	: I. (Bir) Der. Ark. Sit Sınırı

AVRUPA KONSEYİ	KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ K.V.K.E		SİT	ENVANTER NO:	
TÜRKİYE	ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI KORUMA BÖLGE KURULU			HARİTA NO:	
İli: Afyonkarahisar	İlçesi: Bayat	Mahalle veya Köyü: Derbent	Pafta:	Ada:	Parsel:

Adı: Derbentleri Frig Kutsal Alanı ve Roma-Bizans Yerleşimi

Genel Tanım: Afyonkarahisar İli, Bayat İlçesi, Derbent Mahallesi'nin kuş uçuşu 3,7 km güneyinde, yöre halkı tarafından "Derbentleri" olarak bilinen Şamdağı Mevkiinde etrafı tarlalarla çevrili hafif engebeli ve ovaya bakan hakim bir alanda yer almaktadır. Alanda yapılan incelemede; kuzey-güney doğrultulu volkanik tüf kaya kütlelerinin doğu, batı ve güney yönünde kayaya oyulmuş çok sayıda kaya mezarları, niş ve kaya kütlelerinin özellikle güney, batı ve doğu yönünde yüzeyde çok sayıda arkeolojik buluntunun görüldüğü oldukça yoğun ve geniş yerleşim olduğu görülmüştür. İnceleme yapılan kaya mezarları "Dağlık Frigya" Bölgesinde sık görülen tekneli arcosoliumlu, khamosorion ve karma tiplerinde mezarlar olup çoğunun teknesi tahrip olmuş durumda olup mezarlar döneminde soyulmuştur. Kaya kütlelerinde yer yer iki kat oyulan mezarlar genellikle tek odalı olup karşıda tek, iki yanda ise iki tekneli arcosoliumlu mezar olmak üzere beşli gömüye sahiptir. Doğu Roma Döneminde tabana khamosorion mezarlar oyulmuştur. Mezarların bulunduğu odaların ara duvarları olasılıkla ilerleyen dönemlerde mekânları kullanmak amaçlı olarak kaldırılarak genişletilmiştir. Roma Dönemine tarihlenen kaya mezarlarından bazılarının cephesinde dekoratif amaçlı mimari plasterli cephelere sahiptir. Plasterli mezarların en yakın benzerleri Seyitgazi İlçesi, Yapıldak Asarkale'deki mezarlarda da görülmektedir. Kaya kütlelerinin üst orta kısmında batı yönüne bakan üst kısmı oval, iç kısmı dikdörtgen formunda bir niş görülmüştür. Nişin yanı sıra kütlelerin üst yüzeyinde çok sayıda sunu çukuru olduğunu düşündüğümüz çukurlar görülmüştür. Dağlık Frigya bölgesinde görülen nişler Ana tanrıça (Matar Kubileya) kültü ile ilgili olup Dağlık Frigya bölgesinde sık olarak karşımıza çıkmaktadır. Bölgede sık görülen yerleşim tipinde olan bu alan olasılıkla ilk olarak Frig Döneminde yerleşim görmüş ve sonrasında da Roma ve Doğu Roma Döneminde devam etmiştir. Seyitgazi ilçesi Kümbet Mahallesi Kümbet Asarkale bu yerleşim tipine bir örnektir.

Koruma Şimdiki Tehlikeler: İnsan etkisi ve doğal tahribat.

Şimdiki Durum: Derbent Köyünden Yukarıkurudere köyüne giden asfalt yolundan ulaşım sağlanabilmektedir.

Koruma Derecesi: I. (Bir) Derece Arkeolojik Sit

Sit Potansiyeli: Yüzey araştırması yapılabilir.

HAZIRLAYANLAR: TARIH: 23.03.2021

Onur YILDIRIM
Arkeolog

Bülent OKTA
Arkeolog

Şimdiki Koruma: Herhangi bir koruma yoktur.

Önerilen Koruma: Tescilinden sonra Kaymakamlığına, İlçe Jandarma Komutanlığına ve Muhtarlığına bilgilendirme yapılması.

**ESKİŞEHİR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU'NUN
27.05.2021 TARİH, 9645 SAYILI KARARI
EKİDİR.**

KONTROL EDEN: TARIH: 23.03.2021

Rahime KARAOĞLU MURAT
Koruma Bölge Kurulu Müdürü

KURUL KARARLARI:

Yayın Dizisi: -

Gözlemler:

ASLI GİBİDİR

Rahime KARAOĞLU MURAT
Bölge Kurulu Müdürü V.

